

Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya

Núm. 1 Juliol 2002

editorial

Reforcem la comunicació

Eusebi Casanelles

Durant aquests últims anys, els directors dels 20 museus tècnics i industrials que componen el Sistema del mNACTEC hem treballat amb la voluntat de desenvolupar els programes i actuacions de manera conjunta amb la finalitat d'enfortir la identitat pròpia del Sistema. Perquè aquesta és una de les característiques més originals de la nostra organització, ja que no som ni una associació on els vincles entre les parts no afecten les seves essències ni una estructura jeràrquica on hi ha una dependència directa d'una institució central. El sistema, com el diccionari defineix, és un tot on les parts estan relacionades entre si per unes lleis, que en el nostre cas són els programes aprovats per la comissió de directors, i són aquestes lleis les que configuren la identitat al Sistema sense abolir ni disminuir les identitats individuals que en tot cas queden enfortides.

Un dels programes que des de l'exterior ens ha identificat com un tot coherent ha estat el de difusió: s'han fet fulletons i anuncis conjunts, s'ha assistit a fires i s'han editat col·leccions de publicacions. Però el Sistema necessitava un mitjà de comunicació on s'expliqués les activitats més importants dels museus i alhora també hi hagués un espai per a la reflexió i una finestra per mostrar realitzacions a altres indrets. Per aquest motiu es va decidir substituir el Dossier de Patrimoni Industrial per aquest informatiu. L'espai no permet difondre tot el que fa el Sistema, que constitueix un dels conjunts de museus més dinàmics, però espero que esdevingui una síntesi útil pel lector que reflecteixi les nostres activitats i els nostres pensaments.

www.mnactec.com

L'Espai Segle XXI del Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú

Avui visitem, pàg. 3

El Museu de la Fàbrica Asland de Castellar de n'Hug

El tema, pàg. 4

Surt la nova oferta educativa 2002/2003 del Sistema

Opinió, pàg. 5

La Cité de l'Espace de Tolosa de Llenguadoc

La finestra, pàg. 6

Un Museu Nacional estès per tot el país

Viva Montesa!

Joan Muñoz

Les vivències personals constitueixen en el conjunt de la societat el record històric, la memòria d'un poble. L'exposició "Viva Montesa", inaugurada al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya el passat 28 de febrer, provoca sensacions, sentiments i emocions lligades a les experiències viscudes personalment o familiar. Es podrà visitar fins al febrer de 2003.

Viva Montesa és una exposició organitzada pel Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya amb la col·laboració de la Família Permanyer que mostra l'evolució de la marca de motocicletes Montesa. Reuneix 70 motocicletes, entre les quals la Brio de turisme, la Sprint de competició, la polivalent Imapala, la Cota de trial, la Cappa de motocrós, l'Enduro de tot terreny i la Crono de Carretera; destacades motocicletes històriques com la Villalbí, Lutetia, Patria i Salvador acoten els antecedents de Montesa. També s'exposen motocicletes Honda de pilots de reconegut prestigi internacional. Més de 400 imatges fotogràfiques i objectes emblemàtics conformen una exposició que, en 1100 metres quadrats, dóna a conèixer unes motocicletes que han marcat moments decisius de la història quotidiana i esportiva del nostre país.

Viva Montesa, que restarà oberta al públic fins el febrer de 2003, destaca tant pel seu lligam emotiu amb uns visitants que volen sentir i evocar records tal vegada oblidats, com per l'èxit de visitants assolit, aconseguint la primera setmana d'obertura al públic un total de 2497 persones.

Motocicletes Impala a l'exposició

Tot és Química itinera amb èxit

La itinerància de l'exposició Tot és Química està consolidant l'èxit de públic aconseguit al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. Inaugurada a Terrassa, Tot és Química ha visitat també Madrid i Tarragona, amb més de 60.000 visitants.

L'exposició temporal *Tot és Química*, organitzada per la Societat Catalana de Química i el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, transmet els beneficis i els avenços que ha fet possible la recerca en el camp de la química. Tot és Química s'organitza al voltant de tres interrogants: Què és la Química?, Per què som química? i Com ens permet la química viure més i millor?. Aquesta exposició s'ha dut a terme gràcies al patrocini de diverses institucions i empreses relacionades amb el desenvolupament i recerca de productes químics, que han volgut participar en la difusió de la química vista des de diferents punts de vista de la vida quotidiana.

Tot és Química va ser tot un èxit de visites al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, on va ser visitada per 350 grups. Van poder gaudir d'aquesta exposició a Terrassa (22 de novembre de 2000 a 22 de juliol de 2001), al Museo de Historia Natural de Madrid (5 de novembre a 24 de febrer de 2002) i a l'Antiga Fàbrica Chartreuse de Tarragona (21 de març fins el 29 de setembre de 2002). Mantenint l'esperit itinerant, ja està prevista la inauguració de *Tot és Química* a Barcelona el 26 de novembre i romandrà fins al 5 de gener de 2003, coincidint amb la Fira Expoquímia; i a partir del gener es podrà visitar al Parque de las Ciencias de Granada fins a finals de setembre de 2003.

L'exposició Ricart, sobre rodes.

Emmarcat en les activitats desenvolupades amb motiu de la Primavera fotogràfica 2002, el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya presenta fins al 13 d'octubre de 2002 l'exposició temporal Wifredo P. Ricart: una il·lusió sobre rodes. Els visitants es sorprendran amb un muntatge expositiu inspirat en l'estand que Pegaso va presentar al Saló Internacional de l'Automòbil de Ginebra ara fa 50 anys. Al voltant d'un excel·lent automòbil esportiu Pegaso Z-102, dels motors de Camió Pegaso i d'aplicació marina Ceta juntament amb la maqueta de l'automòbil Bisiluro, desenvolupats tots ells per l'enginyer Ricart (Barcelona 1897-1974), es distribueixen 24 mòduls que reproduïxen unes vuitanta fotografies del Fons Wifredo P. Ricart (actualment dipositat al mNACTEC) que evoquen la seva trajectòria professional.

Els museus amb obres: el programes FEDER de la UE

No és fàcil trobar diners d'inversions per a museus i per aquest motiu el programes FEDER, que reparteixen diners per infraestructures, han incidit molt positivament en l'inici de les obres dels museus del Sistema que encara eren solament un projecte. L'ecomuseu de la Farinera de Castelló d'Empúries, el Museu de la Torneria de Torelló, el Museu Industrial del Ter de Manlleu, la Fassina de l'Esplugu de Francolí, la Serradora d'Àreu, i aquest any el Museu del Suro de Palafrugell, han rebut uns ajuts que els hi permetran fer un gran pas en les seves obres de remodelació dels edificis.

S'han celebrat les II Jornades de Treball del Sistema

Visita a les mines a cel obert de Fumanya, Figols

Durant els dies 9 i 10 de maig es van celebrar prop de Cercs les Jornades de Treball del Sistema d'enguany, les segones després que l'any passat s'iniciessin aquestes reunions anuals de reflexió dels equips directius dels museus del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. El treball en grup sobre el programa de qualitat del Sistema i la presentació de l'estratègia a internet van centrar les sessions, però també es va presentar la maqueta d'aquest Informatiu per part de l'equip de redacció a més d'abordar-se l'estat de la qüestió d'alguns programes definits l'any passat durant les I Jornades

durant les I Jornades

La recuperació d'una nau de l'antic taller de locomotores de vapor, apropa les noves tecnologies ferroviàries al públic

Diverses vistes de l'exposició *Un viatge a 350 Km/h*

L'Espai Segle XXI del Museu del Ferrocarril

Pilar Garcia

El Premi Bonaplata a la Col·laboració en la seva darrera edició es va atorgar a l'ens públic Gestor d'Infraestructures Ferroviàries (GIF), per la seva contribució a la rehabilitació de la nau de 1897 on avui s'ubica l'Espai Segle XXI. El nou àmbit expositiu creat amb aquesta restauració ha permès ampliar els espais públics del Museu del Ferrocarril i dedicar aquesta sala a la difusió de les últimes tecnologies ferroviàries.

A finals de l'any 2000 es va rehabilitar una nau de 210 m² de l'emblemàtic taller de locomotores de vapor de Vilanova i la Geltrú. Aquesta obra va respectar els principis arquitectònics i funcionals amb què es va edificar a finals del segle XIX. La nau on es troba l'Espai Segle XXI era l'antic magatzem de peces del taller. La seva rehabilitació és un primer pas cap a la recuperació del valuós conjunt de patrimoni industrial ferroviari del dipòsit de locomotores. La nau central de 2.500 m², que guarda un espectacular pont grua, es troba pendent d'intervenció. Els últims mesos, una aportació de l'Ajuntament de Vilanova ha fet possible els treballs de rehabilitació d'una part de la seva coberta.

Un dels objectius del Museu és donar a conèixer el món dels trens de totes les èpoques; l'exposició *Un viatge a 350 Km/h* que es presenta a l'Espai Segle XXI, planteja una aproximació a

les més innovadores infraestructures ferroviàries que avui està construint el Gestor d'Infraestructures Ferroviàries (GIF) en la línia Madrid-Barcelona-França i que faran possible que es pugui viatjar de Barcelona a Madrid en menys de dues hores i mitja. L'exposició està estructurada en quatre àrees: Seguretat, Confort, Rapidesa i Ecologia, qualitats que defineixen l'Alta Velocitat. El disseny museogràfic d'aquesta exposició està basat en un projecte del Taller de Projectes. Patrimoni i Museologia de la Universitat de Barcelona.

Al Museu es pot gaudir d'un conjunt de construccions de gran valor patrimonial que amb els vehicles i els diferents elements, ajuden a fer un viatge per la història del nostre país. En el futur es vol continuar recuperant cadascun dels edificis que formen aquestes instal·lacions, per tal d'oferir a la comunitat un patrimoni industrial que permeti una millor comprensió del paper del ferrocarril en el procés d'industrialització i en la societat contemporània.

Una col·lecció única

Des de l'arribada del ferrocarril a Vilanova i la Geltrú, l'any 1881, la ciutat ha tingut una considerable activitat ferroviària. Aquesta activitat s'ha fet al voltant de tres nuclis: el dipòsit, el taller de locomotores i l'estació. El Museu del Ferrocarril es troba a les instal·lacions de l'antic dipòsit i del conjunt d'edificis que el formen; el més emblemàtic és la Rotonda, on s'hi guarda una de les col·leccions de locomotores de vapor més importants d'Europa i altres d'èctriques i dièsel, així com diversos vehicles i cotxes de viatgers.

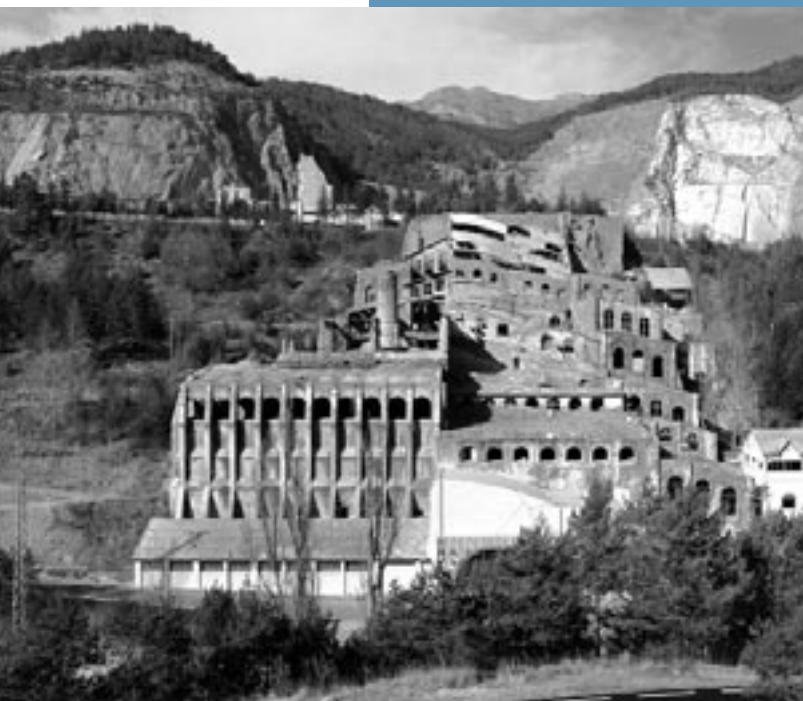

El museu posa en relleu la fàbrica de ciment més increïble de la industrialització catalana, emmarcada en un singular entorn natural.

El Museu de la Fàbrica Asland de Castellar de n'Hug

El Museu de la Fàbrica Asland de Castellar de n'Hug forma part del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i ens introdueix al primer conjunt fabril cimenter català. La fàbrica de ciment Asland, situada al paratge del Clot del Moro, municipi de Castellar de N'Hug, es va tancar ara fa uns trenta anys. El nou Museu s'ocupa de dinamitzar aquest patrimoni.

Vista general de la Fàbrica Asland

El projecte d'una fàbrica de ciment pòrtland a Catalunya va ser iniciativa d'Eusebi Güell i Bacigalupi, una de les més importants personalitats catalanes de finals del segle XIX. Associat amb l'enginyer Isidor Pedraza, el qual introduí en el projecte a l'arquitecte Rafael Guastavino, amb Lluís Ferrer-Vidal, propietari de mines d'asfalts i de lignits a la zona, i Joaquim d'Abadal, propietari de terrenys amb la pedra calcària i els salts d'aigua, consolida l'arriscat projecte d'endegar una fàbrica de ciment en Castellar de n'Hug.

El 1901 Eusebi Güell i altres socis funden a Barcelona la societat Companyia General d'Asfalts i Pòrtland, S.A. Asland i inicien la construcció de la fàbrica de ciment, a l'indret del Clot del Moro, un edifici industrial excepcional, dissenyat per l'arquitecte Rafael Guastavino, que serà inaugurat l'any 1904. La fàbrica és un impressionant edifici modernista construït de forma esglaonada, de manera que es pogués aprofitar la força de la gravetat en el procés de fabricació del ciment, amb la pedra calcària a la part alta de la muntanya i per la utilització dels sostres de volta catalana de maó de pla i estructures de ferro forjat. Entorn de la fàbrica de ciment Asland neixen uns edificis que recorden als de les colònies industrials.

La fàbrica Asland és la primera a Catalunya en produir el ciment tipus pòrtland. El 1911 s'inaugura el ferrocarril de Guardiola de Berguedà a Castellar de N'Hug i Asland assoleix la primàcia de les empreses de ciment a Catalunya i arreu de l'estat. Aquesta fàbrica ocupava uns 200 treballadors i produïa unes 80.000 tones de ciment anuals. El 1975 es tanca la fàbrica; en pocs anys l'edifici entrà en un accelerat procés de degradació.

L'any 1990 el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya comença a promoure la rehabilitació d'aquesta fàbrica única en el món i finalment el 1988 Asland la cedeix a la Generalitat de Catalunya. Les obres de rehabilitació efectuades han permès que la fàbrica iniciï un nou camí dintre de la difusió del patrimoni industrial català. Una nau de 250 metres quadrats coberta amb volta catalana, que assolia la funció de posar en sacs el ciment i de carregar-lo al tren de Guardiola, ha estat totalment consolidada i restaurada per tal d'acollir el Museu de la fàbrica Asland de Castellar de n'Hug, depenent del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. L'any 2002 el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya ha signat un conveni amb l'Ajuntament de Castellar de n'Hug per tal de delegar a l'ens municipal la gestió del nou museu.

El Museu ens apropa al procés de descobriment i de fabricació del ciment pòrtland, un element destinat a ser el material constructiu del segle XX. L'exposició comença a partir de la idea de closca constructiva, que és a la natura, i explica l'ús del ciment en les construccions amb volta catalana. Sintèticament es presenten els promotors visionaris liderats per Eusebi Güell que van constituir l'empresa Asland amb l'empenta de l'esperit modernitzador amb el qual Catalunya va rebre la Segona Revolució Industrial. Té un paper significatiu també l'arquitecte Rafael Guastavino, i es recorda especialment als homes i dones que feien funcionar aquesta instal·lació industrial. La visita es completa amb un recorregut per aquests espais exteriors de la fàbrica.

Elements museogràfics del nou museu

La nova oferta educativa 2002/2003 del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya

Esther Font
Joan Muñoz

Per llegir...

Títol:	El Museu de la Pell d'Igualada
CoHecció:	Quaderns de didàctica i difusió, núm. 14
Autors:	Josep M. Allué i altres
PVP:	4,81 Euros

El quadern conté informació ben estructurada sobre Cal Granotes i Cal Boyer, seus del Museu i espais patrimonials remarcables, els processos pre-industrial i industrial de l'adob, el context històric i territorial del desenvolupament d'aquesta indústria, i un apartat dedicat a la pell com a matèria primera. Els canvis que han anat incorporant les darreres reedicions d'aquesta col·lecció

han fet dels quaderns una eina de gran valor didàctic, amb afany divulgador i dades ben contrastades, propiciat per unes il·lustracions acurades, la incorporació de pàgines desplegable destinades a l'explicació detallada dels processos, un glossari i propostes d'activitats.

Títol:	El suro
CoHecció:	Biodiversitat i Tecnodiversitat, núm. 1
Autor:	Diana Lledó i altres
PVP:	9 Euros

Finalment ha sortit el primer número de la col·lecció Biodiversitat i Tecnodiversitat, que edita el mNACTEC amb el suport del Departament de Medi Ambient i que forma part d'un programa d'educació ambiental que pretén donar a conèixer les relacions de la indústria amb el seu entorn. En aquesta primera publicació s'explica l'alzina surera i les particularitats de la seva

escorça, el suro. Es dona una ullada al complex ecosistema de la sureda i es tracten els temes derivats de la indústria surera: l'extracció del suro i els diferents processos de transformació, i la problemàtica ambiental que se'n deriva i les accions empreses per millorar-ne la producció i evitar al màxim els efectes negatius.

Esperem que els diversos quaderns de la col·lecció contribuïran a fomentar un respecte més gran cap a l'entorn i afavoriran l'evolució progressiva de la societat catalana cap a la sostenibilitat.

La nova oferta 2002/2003, presenta 81 propostes temàtiques que es desenvolupen en 343 activitats, 68 de les quals corresponen a tallers.

L'objectiu general del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya és fomentar coneixements de la història de la ciència, de la tècnica i del procés d'industrialització a Catalunya, així com les seves relacions amb la societat i amb l'entorn. Per poder aconseguir aquest objectiu es va concebre el Sistema com una organització complexa, format per 16 museus i espais d'interès patrimonial científic i tècnic, repartits per tota la geografia catalana per conèixer i interpretar la industrialització a Catalunya.

Cada un dels museus del Sistema és singular respecte als altres, en tant que expliquen una temàtica específica o la industrialització en un espai concret del territori català, tenint en compte tant els aspectes tècnics com els socials i culturals. La coordinació entre els diferents museus del Sistema es realitza a través de programes; concretament, en el cas del programa educatiu es materialitza en una guia de serveis educatius conjunta. Tota la oferta educativa està elaborada i estructurada a l'entorn dels continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals determinats en els currículums escolars actuals.

En els darrers anys s'està produint un augment de la demanda de tallers, activitats i materials didàctics per part del públic escolar. Els diferents museus s'esforcen per adaptar els seus continguts museològics als dissenys curriculars per tal de facilitar i integrar el gran paper que poden fer aquests centres en l'aprenentatge no formal. Any rera any, ens esforcem per adaptar els nostres continguts museogràfics amb les necessitats específiques del públic escolar, així com els formats, presentació i conceptualització dels mateixos siguin els més aptes per a cada nivell. Un dels casos on més s'observa aquest fenomen és en el dels tallers, aquests es solen fer en aules adaptades i, el tret més característic és que els noies/noies hi participen d'una forma activa, de manera que l'aprenentatge es produeix de manera més o menys lúdica, i en un ambient més "relaxat" o diferent de l'escolar, ambdues coses propicien un ambient favorable per a desenvolupar les diferents possibilitats educatives dels museus en conceptes, actituds, i procediments.

En els museus de ciència i tècnica, un dels punts més remarcables és el de treballar des de la interdisciplinarietat: La totalitat dels conceptes bàsics que es troben en els tallers i visites es poden treballar a l'aula o al laboratori, el valor afegit del museu és que s'ofereix una experiència aplicada amb un resultat final. És interdisciplinari dins dels currículums i els objectius terminals i, alhora multidisciplinari doncs la interacció temàtica es dona des de diferents disciplines.

Els conceptes es solen explicar recolzats amb diversos recursos museogràfics com: demostracions, experiències o maquetes, que fan comprensibles ginyes, màquines o invents que s'apliquen o formen part de la nostra vida quotidiana. D'aquesta manera es relacionen els conceptes científics i la seva aplicació tecnològica amb la seva aplicació social. Cal remarcar també la funció inherent a tota activitat realitzada dins l'espai físic dels museus del sistema, que seria la didàctica dels béns culturals, referida al patrimoni industrial (les peces exposades) o el propi edifici i la seva funcionalitat passada i actual.

Seran presents les obres principals de Gaudí sobre les quals s'ha fet algun tipus d'intervenció en els darrers vint-i-cinc anys

La Cité de l'Espace: l'espai a l'abast

Un dels museus més espectaculars en el camp de la tècnica que es poden visitar no gaire lluny de nosaltres, a 4 hores de cotxe de Barcelona, és la Cité de l'Espace, a Toulouse. Ocupa un espai de 3,5 hectàrees i té una exposició en l'interior de 2.000 m², un parc amb elements reals i un planetari. Tracta diferents temàtiques de l'espai de forma molt variada. Com s'organitza l'Univers; Com es viu a les estacions espacials; Com es realitzen les previsions meteorològiques o les observacions als oceans; Com funcionen les telecomunicacions o la televisió... Aquestes i moltes altres preguntes es contesten en aquest original museu a través d'elements interactius, audiovisuals i maquetes. També hi ha objectes reals, com un coet Ariadne de 55 metres d'alt o el prototip de l'estació russa MIR. Es recomana la visita a la seva pàgina web www.cite-espace.com: hi trobarem una visita virtual, els programes i les propostes turístiques per a la regió del seu entorn. Es pot complementar la visita amb una altra a les indústries aerospacials de la ciutat

El Museu Molí Paperer de Capellades i la Ruta de la Filigrana

Un dels objectius del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya és la projecció internacional i el desenvolupament de vincles entre els museus de la mateixa temàtica. Amb aquest objectiu, des de el 1999 fins el setembre del 2002, El Museu Molí Paperer de Capellades està liderant el projecte La ruta de la filigrana-The watermark route, en el marc del programa Raphaël de la Comunitat Europea.

Juntament amb el Papermühle Alte Dombach de Bergisch Gladbach (del Rheinisches Industriemuseum, Alemanya) i els museus de Verla i Ankkapurha Industrial Museum (de la Kouvola Region Federation of Municipalities, Finlàndia) el projecte s'ha desenvolupat amb els objectius de promoure l'intercanvi d'experiències i l'establiment de vincles entre el diversos museus del paper a Europa, conservar i difondre el patrimoni, fomentar l'aprenentatge i la valoració del paper, i atraure un major nombre visitants als museus.

Durant el decurs del projecte s'han celebrat tres seminaris - Capellades, Verla i Bergisch Gladbach - en els que es comptà amb la participació d'una trentena de persones entre directors i professionals de diferents museus del paper de 17 països d'Europa. En aquests seminaris es van debatre diversos temes d'interès comú com : els museus i la producció del paper a mà; les explotacions forestal i els aspectes mediambientals als museus ; i els museus del paper i la indústria paperera actual.

Gràcies a aquest projecte s'està organitzant la creació d'una associació internacional de museus del paper a Europa que continuarà la promoció de la conservació i difusió del patrimoni històric i arqueològic industrial paperer.

Agenda

Inauguració del Museu de la Fàbrica Asland

Lloc: Castellar de n'Hug

Dates: 27 de juliol

Informació: 93 736 89 66

Museu de les Mines de Cercs. Inauguració de l'edifici de nova construcció destinat a taller, magatzem i sala multifuncional.

Lloc: Cercs

Dates: 13 de setembre

VI Jornadas de Museología: exposiciones temporales y museos

Lloc: Terol

Dates: 3, 4 i 5 d'octubre

Inscripcions i informació: Museo de Teruel

Tel. 978 60 01 50,

jornadasmuseologia@dpteruel.es

III Congreso Internacional sobre Patrimonio Minero y Geológico

Lloc: Cartagena

Dates: 24, 25 i 26 d'octubre

Informació: Departamento de Ingeniería Minera y Cartográfica de la Universidad Politécnica de Cartagena

Tel. 968325489

mercedes.escudero@dep.upct.es

VII Trobada d'Història de la Ciència i de la Tècnica.

Lloc: Barcelona

Dates: 14 a 17 de novembre

Inscripcions i informació: Societat Catalana

d'Història de la Ciència i de la Tècnica,

Tel. 93 270 11 80

informacio@iec.es

Sharing Conservation Decisions.

Lloc: Roma i Florència

Dates: 4 al 29 de novembre

Inscripcions i informació: ICCROM

Tel. 39 06 58 55 31

training@iccrom.org.

III CoHoqui Sudamericà de la TICCIH

Lloc: Santiago de Chile (Xile)

Dates: del 13 al 21 de setembre de 2001

Inscripcions: TICCIH-Chile

Tel.: 56 2 33 64 21 13

conpalch@entelchile.net

Breus

Ja està en marxa el projecte del nou Museu del Suro de Palafrugell

A grans trets, suposa la rehabilitació de béns culturals catalogats que formen part de l'entorn d'un bé cultural d'interès nacional –la torre d'aigua de Can Màrió– i la reconversió de part d'un buit industrial en el centre de la població en un espai de serveis culturals. Les naus principals es dedicaran a l'exposició permanent. Un cop rehabilitat Cal Ganxó, una vivenda burgesa, s'hi ubican les àrees d'administració, consulta, conservació, restauració i dipòsits. Un nou edifici albergarà un espai d'exposicions temporals, un d'audiovisuals i conferències i una àrea per a tallers educatius.

El 10 d'abril el Museu de les Mines de Cercs va acollir la presentació a la premsa de "La ruta de la Minería"

Impulsada per l'Oficina de Promoció Turística de la Diputació de Barcelona, aquesta ruta de turisme industrial agrupa les Mines Prehistòriques de Gavà, la Muntanya de Sal de Cardona, el Museu de la Fàbrica Asland de Castellar de n'Hug, les canteres de Sant Vicenç de Castellet, les mines a cel obert de Fumanya a Figols i el Museu de les Mines de Cercs, per poder seguir les diverses característiques geològiques de les explotacions i l'evolució

ció dels sistemes de treball en la mineria, des de la Prehistòria fins a l'alba del segle XXI.

S'han presentat els nous tallers didàctics del Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú

Dirigits als nivells educatius d'infantil i primària, des del TallerTren. Didàctica Activa s'ofereix un recorregut real pel passat, present i futur del tren. La introducció d'una interessant visita a l'actual estació de Vilanova i la Geltrú és una de les innovacions de la nova etapa del museu. Continua amb una visita guiada a les diferents àrees del museu i amb un viatge en un cotxe-aula, un vehicle recentment incorporat al museu i adaptat per als nous tallers.

Molt breus

- Al **Museu de les Mines de Bellmunt** s'està rehabilitant una segona nau de les antigues instal·lacions de la plaça de la Mina Eugènia, corresponent al taller de fusteria. Igualment, es treballa en la recuperació de maquinària antiga que s'exposarà a la plaça on està ubicat el Museu.

- El **Museu de l'Estampació** de Premià de Mar ja té

El Museu de la Colònia Vidal de Puig-reig ha tornat a plantar llavors de cotó

El Museu de la Colònia Vidal ha tornat a plantar llavors de cotó a la plaça de la colònia amb la intenció de poder mostrar als visitants com és la planta. A l'estiu florirà i cap a la tardor, en madurar les càpsules, en sortirà la floca. Enguany s'espera poder fer una petita collita amb èxit. El cotó necessita escalfor i molta aigua; en condicions òptimes madura al llarg d'uns 4 a 6 mesos. La climatologia del Berguedà no és la més adequada, però amb rec i força sol, té el temps just per a créixer i donar el fruit.

L'Ecomuseu-Farineria de Castelló d'Empúries, en plenes obres

Després d'un llarg període de feina, les obres de rehabilitació que s'estan duent a terme a l'Ecomuseu-Farineria de Castelló d'Empúries deixen entreveure els espais públics i de circulació de què disposarà el museu una vegada acabades les obres, que s'espera sigui entre els propers mesos de setembre i octubre. D'altra banda, des de l'Ecomuseu - Farineria s'està treballant en la neteja dels marges dret i esquerre del Rec del Molí, un element paisatgístic de gran riquesa en el nostre entorn que formarà part d'un dels itineraris que es crearan properament.

directora. Des d'aquesta primavera, Marta Prevosti, arqueòloga de formació, és la responsable tècnica de fer possible la tan esperada reobertura d'aquest museu.

- Ja ha aparegut l'oferta escolar del **mNACTEC** per al curs 2002-2003, que es distribuirà a tots els centres educatius de Catalunya. Més informació: difusio.mnactec@correu.gencat.es o al tel. 93 736 89 66..

- El 13 d'abril el **Museu de les Mines de Cercs** va acol-

lir una de les sessions de treball de la secció del International Meeting of the Mining and Collieries de la TICCIH. 28 participants a la sessió de treball van poder conèixer i veure el museu.

- Del 24 al 29 de juny s'ha celebrat a Granada el **XXIX Symposium of the International Committee for the History of Technology**. Més informació: Fundación Juanelo Turriano de Madrid, tel. 91-531-30-05, adreça electrònica juanelo@infonegocio.com.

Beda Martínez Riera

Nascuda a Barcelona fa quaranta-un anys, està casada i té dos fills, de divuit i catorze anys. Arqueòloga de formació i mare abans que llicenciada, fa set anys que entrà com a monitora del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya durant el darrer curs de carrera. Des de 1999 hi coordina les visites i els tallers didàctics. De somriure fàcil però amb caràcter, li apassiona la música clàssica, la lectura i la jardineria, i diu que es va menjar en una setmana “Los pilares de la tierra”.

«Amb els companys del Museu hi estic molt bé»

Museu de la Ciència i de la Tècnica, digui'm. Així comença la teva feina de cada dia?

Ai, la meva feina! –suspira i somriu per començar– No tota passa pel telèfon, però sí que es tracta en bona part d'organitzar les reserves, que no és gens fàcil: això comporta explicar als mestres i professors l'oferta existent per tal que facin la millor tria, fer les previsions de monitoratge i donar-los tota la informació necessària, preparar els materials, idear les activitats establint un feed-back molt estret amb les assessores didàctiques del Museu... També faig de monitora si escau. I encara més: a partir del curs vinent totes les reserves es cobraran per avançat... Això també dóna feina! Per no parlar-te de portar les estadístiques de públic, una feina antipàtica. Antipàtica però necessària.

Com denominaries la teva feina?

Coordino els serveis d'activitats al públic. Depenc directament de l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, que és la responsable d'aquest servei al Museu, entre altres. Fa tres anys que se'm va proposar de fer aquesta feina, i vaig respondre de seguida que encantada

I de totes aquestes tasques, quina prefereixes?

Sens dubte la de preparar la feina del dia a dia amb els monitors. Actualment són onze. Hi ha temporades, en època de moltes visites, que vénen tots cada dia. I cal remarcar la feina que suposa mantenir una formació constant en un col·lectiu que no és estable, que no fa un horari regular i que ens abandona, és clar, quan troba altres feines de més envergadura.

Parla'ns de l'altre vessant, el del tracte amb el públic.

Mira, perquè et facis una idea, una trucada comporta informar de l'oferta i, si escau, fer la reserva. A partir d'aquí, s'envia una carta per tal que confirmin la visita telefònicament, cosa que un 60 o 70% no fa i que s'hi ha d'acabar trucant. A vegades, tot i confirmat el servei, passen coses imprevisibles.

Com ara quines?

El més comú és que els grups es retardin en arribar: això et destarota totes les previsions horàries. Però encara hem patit més quan alguna vegada, a l'hora de partir en grups els alumnes d'un centre, n'han sortit més dels que es van contractar... Llavors el que manquen són monitors!

Però segur que hi ha aspectes gratificants, oi?

L'atenció al professorat, per exemple, és molt estimulante. Mirem de tenir-la en compte perquè considerem molt valuosa la feina que fan alguns professors –els que menys, tot s'ha de dir– de treball previ i posterior a la visita. Per això, a més, aquest curs hi hem destinat un dia complet prèvia concertació.

Hem parlat dels clients i dels agents. I dels productes, què? Si multipliquem les ofertes de les exposicions pels nivells educatius en surten noranta-nou...

Noranta-nou? No m'he parat mai a comptar-los. En tot cas, són molt diversos perquè es tracta de maneres diferents de presentar les exposicions, amb visites guiades o teatralitzades, demostracions o tallers, per a tots els nivells educatius. N'hi ha que costa que es reservin, però altres ens els treuen de les mans: els tallers, per exemple, es venen molt bé; no sols els de l'oferta escolar sinó els d'estiu i de Nadal.

Una anècdota...

Uii, ara sí que m'has enganxat! Me la penso i et truco.

MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

FÀBRICA DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

FARGA PALAU DE RIPOLL
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DEL FERROCARRIL DE VILANOVA I LA GELTRÚ
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE LA COLÒNIA SEDÓ D'ESPARGUERA
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE LA COLÒNIA VIDAL DE PUIG-REIG
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE L'ESTAMPACIÓ DE PREMIA DE MAR
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE LA PELL D'IGUALADA I COMARCAL DE L'ANOIA
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU MOLÍ PAPERER DE CAPEL·LADES
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE LES MINES DE CERCS
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DEL SURO DE PALAFUGELL
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

MUSEU DE LA TÈCNICA DE MANRESA
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

SERRADORA D'AREU
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

TRENS HISTÒRICS DE CATALUNYA
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

FÀBRICA DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA